

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛОВДИВ
ФАКУЛТЕТ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ“
ЦЕНТЪР ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

Лекция № 13-14

ЗАКОН ЗА ЛЕЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ.

Доц. д-р Гена Грънчарова, д.м.

Проф. д-р Силвия Александрова-Янкуловска, д.м.н.

ЗАКОН ЗА ЛЕЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ

Обн. ДВ, бр. 62 от 9 Юли 1999 г.

ЗАКОН ЗА ЛЕЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ. СТРУКТУРА.

- **Част първа.**
ОБЩА ЧАСТ
- **Част втора.**
ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ
- **Част трета.**
**СЪЗДАВАНЕ И ЗАКРИВАНЕ НА
ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ**

Част първа. **ОБЩА ЧАСТ**

Глава първа. **ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

- Този закон урежда устройството и дейността на лечебните заведения в Република България.
- **Чл. 2. Лечебни заведения по ЗЛЗ** са организационно обособени структури на функционален принцип, в които лекари или лекари по дентална медицина самостоятелно или с помощта на други медицински и немедицински специалисти осъществяват всички или някои от следните дейности:

-
1. диагностика, лечение и рехабилитация;
  2. наблюдение на бременни жени и оказване на родилна помощ;
  3. наблюдение на хронично болни и застрашени от заболяване лица;
  4. профилактика на болести и ранно откриване на заболявания;
  5. мерки за укрепване и опазване на здравето;
  6. трансплантация на органи, тъкани и клетки.

- В лечебните заведения може да се извършва обучение на студенти и следдипломно обучение на медицински специалисти, научна дейност, както и да се предоставят социални услуги и интегрирани здравно-социални услуги при условията и по реда на Закона за социалните услуги.

Чл. 3. Лечебните заведения, без тези по чл. 5, ал. 1, се създават по Търговския закон или по Закона за кооперациите, както и като дружества по законодателството на държава - членка на Европейския съюз, или на държава, страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, при спазване изискванията на този закон.

Чл. 5. От държавата се създават и финансират следните лечебни заведения:

1. Центровете за спешна медицинска помощ;
2. Центровете за трансфузионна хематология;
3. Лечебните заведения за стационарна психиатрична помощ;
4. Центровете за комплексно обслужване на деца с увреждания и хронични заболявания;
5. Ведомствените лечебни заведения към МС, МЗ, МО, МВР, МП, МТИТС.

-
- Лечебни заведения за стационарна психиатрична помощ могат да се създават и от други лица.
  - Домове за медико-социални грижи за **пълнолетни лица** се създават от общините и други юридически лица (**промяната е в сила от 01.01.2021**).
  - Лечебните заведения за стационарна психиатрична помощ могат да предоставят социални услуги по реда на Закона за социалното подпомагане.

- **Лечебните заведения осъществяват дейността си само след получаване на разрешение или извършване на регистрация** при условията и по реда на този закон.

- **Лечебните заведения не могат да извършват търговски сделки** освен за нуждите на осъществяваните от тях медицински дейности и за обслужване на пациентите.

Глава първа "а". КОНТРОЛ НА ЛЕЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ И НА МЕДИЦИНСКИТЕ ДЕЙНОСТИ (нова - в сила от 01.01.2019 г.)

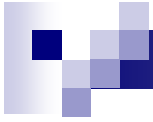
- **Чл. 7а.** Контролът върху дейността на лечебните заведения, на медицинските дейности и на качеството на медицинската помощ се осъществява от **Изпълнителна агенция "Медицински надзор" (ИАМН)** към министъра на здравеопазването.
- ИАМН е юридическо лице на бюджетна издръжка към министъра на здравеопазването.
- ИАМН се ръководи и представлява от изпълнителен директор по реда на Закона за администрацията.
- Дейността, структурата и организацията на работа на ИАМН се определят с правилник, приет от МС.

Чл. 76. Изпълнителната агенция „Медицински надзор“:

- регистрира, отказва да регистрира, променя и заличава регистрацията на лечебни заведения за извънболнична помощ и хосписите;
- прави мотивирани предложения до министъра на здравеопазването за издаване, за отказ за издаване, за промяна и отнемане на разрешения за осъществяване на лечебна дейност на лечебни заведения за болнична помощ, центровете за психично здраве, центровете за кожно-венерически заболявания, комплексните онкологични центрове, домовете за медико-социални грижи, диализните центрове и тъканните банки;
- изпълнява функциите на компетентен орган за управление, координация и контрол на трансплантацията в Р България;
- проверява спазването на правата на пациентите в лечебните заведения;
- проверява спазването на утвърдените медицински стандарти в лечебните заведения;

-
- дава становище по изпратените от съответната съсловна организация правила за добра медицинска практика, правила за добра медицинска практика на лекарите по дентална медицина, правила за добра фармацевтична практика и правила за добра медицинска практика по здравни грижи в съответната професионална област, както и осъществява контрол по спазването им съвместно със съсловните организации;
  - проверява съответствието на структурата, управлението, дейността и организацията на медицинската помощ в лечебните заведения с изискванията на този закон, Закона за здравето, Закона за трансплантация на органи, тъкани и клетки и подзаконовите нормативни актове по тяхното прилагане;
  - проверява спазването на утвърдените стандарти за финансова дейност от държавните и общинските лечебни заведения за болнична помощ и комплексните онкологични центрове;
  - извършва проверки по молби на граждани и юридически лица, свързани с оказваната медицинска помощ.

Част втора. ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ

Глава втора. ВИДОВЕ ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ

Чл. 8. Лечебни заведения за извънболнична помощ:

1. Амбулатории за първична медицинска помощ:

- индивидуална практика за ПМП;
- групова практика за ПМП.

2. Амбулатории за специализирана медицинска помощ:

- индивидуална практика за СМП;
- групова практика за СМП;
- медицински център и медико-дентален център;
- диагностично-консултативен център.

3. Самостоятелни медико-диагностични и медико-технически лаборатории.

4. Дентални центрове.

Чл. 9. Лечебни заведения за болнична помощ:

1. болница за активно лечение;
2. болница за долекуване и продължително лечение;
3. болница за рехабилитация;
4. болница за долекуване, продължително лечение и рехабилитация.

Болниците могат да бъдат многопрофилни или специализирани.

- Университетски болници са многопрофилни или специализирани болници, определени с Постановление на МС.

Чл. 10. Други лечебни заведения:

1. център за спешна медицинска помощ;
2. център за трансфузионна хематология;
3. център за психично здраве;
- 3а. център за кожно-венерически заболявания;
- 3б. комплексен онкологичен център;
4. (в сила от 01.01.2021 г.) дом за медико-социални грижи за пълнолетни лица;
- 4а. център за комплексно обслужване на деца с увреждания и хронични заболявания;
5. хоспис;
6. диализен център;
7. тъканна банка.

Глава трета. ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ ЗА ИЗВЪНБОЛНИЧНА ПОМОЩ

Чл. 11. Амбулаториите за първична или специализирана извънболнична медицинска помощ са лечебни заведения, в които лекари или лекари по дентална медицина:

1. извършват:

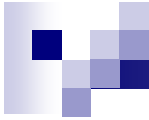
- а) диагностика, лечение, рехабилитация и наблюдение на болни;
- б) консултации;
- в) профилактика;
- г) диспансеризация;

2. предписват:

- а) лабораторни и други видове изследвания;
- б) извършването на медицински дейности и манипулации под техен контрол и отговорност;
- в) обема, вида домашни грижи и помощ за болни;
- г) лекарства, превързочни материали и мед. пособия;

-
3. **извършват** експертиза на временна нетрудоспособност;
  4. **извършват** наблюдение и оказват медицинска помощ при бременност и майчинство;
  5. **наблюдават, контролират** и полагат грижи за физическото и психическото развитие на лица до 18 години;
  6. **извършват** дейности по здравна промоция и профилактика, включително профилактични прегледи и имунизации;
  7. **издават документи**, свързани с тяхната дейност;
  8. **насочват** пациенти за консултативна и болнична помощ.

-
- В медицински център, медико-дентален център и дентален център, както и в индивидуални и групови практики за първична и специализирана медицинска помощ могат да се провеждат и клинични изпитвания на лекарствени продукти.
  - Лекар, съответно лекар по дентална медицина, практикуващ в амбулатория за първична или специализирана извънболнична помощ, извършва лечение на болен и в дома му, когато състоянието на болния налага това.
  - Лекарите и лекарите по дентална медицина от лечебните заведения за извънболнична помощ са длъжни да хоспитализират пациентите в болница, когато лечебната цел не може да се постигне в амбулаторни условия или в дома на пациентите.

Чл. 13. Индивидуална практика за първична медицинска помощ се организира от **лекар с призната специалност по обща медицина**, съответно от лекар по дентална медицина.

Индивидуална практика за специализирана медицинска помощ се организира от **лекар с призната специалност, която не е обща медицина**, съответно от **лекар по дентална медицина с призната специалност**.

Чл. 14. **Групова практика за първична медицинска**

помощ се осъществява от търговско дружество или кооперация, учредени от **лекари с призната специалност по обща медицина**, съответно от лекари по дентална медицина. G1

Групова практика за специализирана медицинска

помощ се осъществява от търговско дружество или кооперация, учредени от **лекари с една и съща призната специалност, която не е обща медицина**, или съответно от лекари по дентална медицина с една и съща призната специалност.

Чл. 16. Медицински център или медико-дентален център е лечебно заведение, в което осъществяват специализирана извънболнична помощ **не по-малко от трима лекари и/или трима лекари по дентална медицина с различни признати специалности.**

Чл. 17. Диагностично-консултативният център (ДКЦ) е лечебно заведение, в което осъществяват специализирана извънболнична помощ **не по-малко от 10 лекари с различни признати специалности.**

ДКЦ трябва да разполага с:

- необходимата медицинска апаратура;
- поне с една медико-диагностична лаборатория;
- уредба за образна диагностика.

Диагностично-консултативният център

се управлява от лекар с призната специалност и квалификация по здравен мениджмънт или магистър по икономика и управление с призната специалност по медицинска информатика и здравен мениджмънт или по икономика на здравеопазването.

Чл. 17а. В медицинския, медико-денталния и диагностично-консултативния център могат да се разкриват звена, в които лекарски асистенти, медицински сестри или акушерки самостоятелно оказват здравни грижи.

- Видовете дейности, които се извършват в тези звена¹, се определят в съответствие с наредбата от Закона за съсловните организации на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, на зъботехниците и на помощник-фармацевтите.
- Звената се ръководят от лица с образователно-квалификационна степен "бакалавър" по специалностите "лекарски асистент", "медицинска сестра" или "акушерка" и с професионален стаж не по-малко от две години.

Чл. 18 (1). Самостоятелната медико-диагностична лаборатория е лечебно заведение, в което лекар/лекари с помощта на други специалисти извършват предписани от друг лекар или лекар по дентална медицина специализирани медицински изследвания по една или повече медицински специалности. **В нея работи най-малко един лекар с призната специалност по всяко едно от направленията на дейност на лабораторията.**

Управлява от лекар с призната специалност по едно от направленията на дейност на лабораторията.

Чл. 18 (2). Самостоятелната медико-техническа лаборатория е лечебно заведение, в което специалисти със съответното образование извършват предписани от лекар, съответно лекар по дентална медицина, специфични технически дейности и произвеждат специализирани медицински изделия.

Самостоятелната медико-техническа лаборатория се управлява от лекар, съответно лекар по дентална медицина или специалист по профила на лабораторията.

Глава четвърта. ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ ЗА БОЛНИЧНА ПОМОЩ

Чл.19 Лечебно заведение за болнична помощ е заведение, в което лекари с помощта на други специалисти и помощен персонал извършват **ВСИЧКИ ИЛИ НЯКОИ ОТ СЛЕДНИТЕ ДЕЙНОСТИ:**

1. диагностика и лечение на заболявания, когато лечебната цел не може да се постигне в условията на извънболнична помощ;
2. родилна помощ;
3. рехабилитация;
4. диагностика и консултации, поискани от лекар или лекар по дентална медицина от други лечебни заведения;
- 4а. трансплантация на органи, тъкани и клетки;
- 4б. вземане, съхраняване, снабдяване с кръв и кръвни съставки, трансфузионен надзор;
- 4в. диспансеризация;

-
5. медико-козметични услуги;
  6. клинични изпитвания на лекарства и медицинска апаратура съгласно действащото в страната законодателство;
  7. учебна и научна дейност.
- **Лечебното заведение за болнична помощ извършва дейността си** по утвърдени медицински стандарти и правила за добра медицинска практика; при осигуреност с медицински специалисти на основен трудов договор; при наличие на изправна медицинска апаратура и в съответствие с утвърдените стандарти за финансова дейност; осигурява непрекъснато 24-часово изпълнение на лечебната дейност по медицински специалности, вкл. медицинска помощ при спешни състояния.

Чл. 20. Болници за активно лечение

- **В болницата за активно лечение** се лекуват лица с остри заболявания, травми, изострени хронични болести, състояния, изискващи оперативно лечение в болнични условия, и се оказват родилна помощ и медико-козметични услуги.
- **В болницата за активно лечение** могат да се откриват структури за долекуване и продължително лечение или рехабилитация.
- **В болницата за активно лечение** могат да се предоставят комплексни медицински грижи за болни с определени заболявания и за деца с увреждания и хронични заболявания.

Чл. 21. Болници за продължително лечение

- **В болницата за продължително лечение** се приемат лица, нуждаещи се от продължително възстановяване на здравето, и лица с хронични заболявания, изискващи грижи и поддържане на задоволително телесно и психическо състояние.

Чл. 22. Болници за рехабилитация

- **В болницата за рехабилитация** се приемат лица, нуждаещи се от физикална терапия, моторна и психична рехабилитация, балнео-, климато- и таласолечение.

-
- **Чл. 23. (1) Многопрофилна болница** е лечебно заведение, което **има отделения или клиники най-малко по две медицински специалности.**
  - **(2) Специализирана болница** е лечебно заведение, което **има отделения или клиники по една медицинска или дентална специалност.** В нея могат да се откриват структури с преобладаваща хирургична, терапевтична, клинично-диагностична или друга насоченост и по анестезиология и интензивно лечение, необходими за съответната специалност.

Глава четвърта. ДРУГИ ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ

Чл. 24. Център за спешна медицинска помощ (ЦСМП)

е лечебно заведение, в което медицински специалисти с помощта на друг персонал оказват спешна помощ на болели и пострадали лица в дома, на местопроизшествието и по време на транспортирането до евентуалната им хоспитализация.

Чл. 25. Център за трансфузионна хематология (ЦТХ)

е лечебно заведение, в което лекари с помощта на друг персонал:

1. вземат кръв и кръвни съставки;
  2. диагностицират, преработват, съхраняват, осигуряват кръв и кръвни съставки;
  3. произвеждат, съхраняват и осигуряват кръвни биопрепарати;
  4. осъществяват дейности по трансфузионен надзор.
- ЦТХ осъществяват дейността си съгласно изискванията на този закон и Закона за кръвта, кръводаряването и кръвопреливането.

Чл. 26. **Център за психично здраве**

е лечебно заведение, в което лекари с помощта на друг персонал извършват:

1. спешна психиатрична помощ;
2. диагностика и лечение на лица с психични разстройства;
3. периодично наблюдение и консултации на лица с психични разстройства и домашен патронаж;
4. психотерапия и психо-социална рехабилитация;
5. психиатрична и психологична експертна дейност;

6. клинични изпитвания на лекарствени продукти;
7. създаване и поддържане на регионална информационна система на лица с психични разстройства за нуждите на регистъра по чл. 147а, ал. 1 от Закона за здравето;
8. промоция, превенция и подобряване психичното здраве на населението;
9. информиране на обществеността по проблемите на психичното здраве;
10. научноизследователска дейност в областта на психичното здраве.

Чл. 26а. Център за кожно-венерически заболявания

е лечебно заведение, в което лекари с помощта на друг персонал извършват:

1. диагностика, лечение и рехабилитация на лица с остри и хронични дерматологични заболявания;
2. периодично наблюдение на лица с кожни и венерически заболявания, включително животозастрашаващи булозни дерматологични заболявания (форми на пемфигус);
3. диагностика, лечение и профилактика на лица със сексуално предавани инфекции;
4. клинични изпитвания на лекарствени продукти;

-
5. анализ на епидемиологичните показатели за сексуално предаваните инфекции и оценка на качеството и ефективността на провежданите диагностични, лечебни, профилактични и рехабилитационни дейности;
  6. експертна дейност в областта на сексуалното здраве и на кожно-венерическите заболявания;
  7. промоция, превенция и подобряване на сексуалното здраве на населението и на КВЗ;
  8. информирание на обществеността по проблемите на сексуалното здраве и на КВЗ;
  9. научно-изследователска дейност в областта на сексуалното здраве и на КВЗ.

Чл. 26б. Комплексен онкологичен център (КОЦ)

е лечебно заведение, в което лекари с помощта на друг персонал извършват:

1. активно издирване, диагностика и лечение на лица с онкологични заболявания;
2. периодично наблюдение, консултации и проследяване на болните с онкологични заболявания и преканцерози;
3. регистрация и диспансеризация на болни с онкологични заболявания и преканцерози;

4. създаване и поддържане на раков регистър за съответната територия, на обслужвания район и за нуждите на Националния раков регистър;
5. промоция и превенция на онкологичните заболявания;
6. информиране на обществеността по проблемите на онкологичните заболявания;
7. експертна и консултативна дейност в областта на онкологията и медицинската онкология;
8. научноизследователска дейност в областта на онкологията;

9. провеждане на клинични и терапевтични изпитвания в областта на медицинската онкология;
10. клинични изпитвания на лекарствени продукти;
11. реализиране на комплексни програми за обучение и специализация по онкология, медицинска онкология и лъчелечение и здравни грижи;
12. осъществяване на консултации по проблемите на онкологичните заболявания в обслужвания район;
13. извършване на профилактика и скринингови програми за онкологичните заболявания.

-
- **Чл. 27. Дом за медико-социални грижи за пълнолетни лица** е лечебно заведение, в което медицински и други специалисти осъществяват продължително медицинско наблюдение и специфични грижи за лица над 18-годишна възраст от различни възрастови групи с хронични заболявания, специфични грижи по домовете на лица (с изключение на децата с увреждания и хронични заболявания, които се обслужват отделно).
  - Домовете за медико-социални грижи могат да предоставят социални услуги при условията и по реда на Закона за социалните услуги.

Чл. 27а. Центърът за комплексно обслужване на деца с увреждания и хронични заболявания (ЦКОДУХЗ)

- е лечебно заведение, в което медицински и други специалисти осъществяват най-малко една от следните дейности:
  - 1. подкрепа на семействата на деца с увреждания и хронични заболявания за назначаване и провеждане на ранна диагностика, лечение и медицинска и психосоциална рехабилитация;
  - 2. продължително лечение и рехабилитация на деца с увреждания и тежки хронични заболявания и обучение на родителите им за поемане на грижата в семейна среда;

-
- 3. осигуряване на посещения от медицински специалисти за оказване на специфични грижи за деца с увреждания и тежки хронични заболявания, отглеждани в семейна среда и в социална услуга резидентен тип;
  - 4. осигуряване на специализирани палиативни грижи за деца.
  - За осигуряване на потребностите на децата от консултативна помощ и активно лечение при необходимост ЦКОДУХЗ сключва договори с лечебни заведения за извънболнична медицинска помощ и МБАЛ.
  - Насочването на дете към ЦКОДУХЗ се осъществява от лекар след оценка на медицинската необходимост от диагностика, лечение, рехабилитация и/или палиативни грижи по ред, определен с правилник.
  - ЦКОДУХЗ могат да предоставят социални услуги по реда на Закона за социално подпомагане.

-
- **Чл. 28. Хосписът** е лечебно заведение, в което медицински и други специалисти осъществяват **палиативни грижи за терминално болни пациенти.**
  - **28а. Диализен център** е лечебно заведение, в което лекари с помощта на други специалисти осъществяват лечение, рехабилитация и наблюдения на **болни с хронична бъбречна недостатъчност.**
  - **28б. Тъканната банка** е лечебно заведение, в което лекар с помощта на други специалисти **взема, изследва, етикетира, обработва, транспортира, съхранява и преработва органи, тъкани и клетки с медицински цели.**

Част трета. СЪЗДАВАНЕ И ЗАКРИВАНЕ НА ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ

Глава шеста. НАЦИОНАЛНА ЗДРАВНА КАРТА. ОБЛАСТНИ ЗДРАВНИ КАРТИ

Чл. 29. Потребностите на населението от достъпна извънболнична и болнична медицинска помощ се **определят и планират на териториален принцип чрез Национална здравна карта,** посредством която се осъществява националната здравна политика.

Националната здравна карта се изработва въз основа на **областни здравни карти.**

Областните здравни карти съдържат:

1. географските граници на здравните райони;
2. вида, броя, дейността и разпределението на лечебните заведения по отделните нива на медицинското обслужване в областта;
3. необходимия минимален брой на лекарите и лекарите по дентална медицина в извънболничната помощ по специалности;
4. минималния и максималния брой легла за активно лечение и за долекуване и продължително лечение;
5. лечебните заведения за болнична помощ, с които НЗОК задължително сключва ежегодно договори по смисъла на Закона за здравното осигуряване.

Националната здравна карта съдържа:

1. областните здравни карти;
2. конкретните потребности от лекари и лекари по дентална медицина по специалности и специалисти по здравни грижи за медицинско обслужване в извънболничната медицинска помощ;
3. конкретните потребности от легла за болнично лечение и медицински дейности по видове и нива на компетентност на съответните структури;
4. съществуващите лечебни заведения за болнична помощ и другите лечебни заведения по чл. 10 и лечебни заведения, осъществяващи високотехнологични методи на диагностика и лечение, върху картата на страната;

-
5. анализ на състоянието в областите, вкл. и относно необходимите лекари и лекари по дентална медицина по специалности и специалисти от професионално направление "Здравни грижи" от извънболничната медицинска помощ в областите;
  6. видовете медицински дейности, които се планират на регионално ниво, съгласно обособените райони по чл. 4, ал. 3 от Закона за регионалното развитие;
  7. карта на необходимите високотехнологични методи на диагностика и лечение и свързаната с тяхното прилагане високотехнологична медицинска апаратура;
  8. карта на спешната медицинска помощ, съдържаща брой и местоположение на центровете за спешна медицинска помощ.

Глава седма. СЪЗДАВАНЕ, РЕГИСТРАЦИЯ И РАЗРЕШЕНИЕ НА ЛЕЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ

Раздел I.

Създаване на лечебните заведения

Чл. 35. Лечебните заведения по чл. 5 ал. 1 се създават и преобразуват от Министерския съвет по предложение на министъра на здравеопазването.

- Предложението на министъра на здравеопазването се съгласува със съответния министър, когато лечебното заведение е към ведомствата, посочени в чл. 5, ал. 1.

Чл. 36. Лечебните заведения за извънболнична помощ се учредяват като еднолични търговски дружества или еднолични търговци, като търговски дружества кооперации, както и като дружества по законодателството на държава - членка на ЕС, или на държава по Споразумението за Европейското икономическо пространство.

При необходимост държавата и общините самостоятелно или с други лица могат да създават лечебни заведения като дружества с ограничена отговорност (ЕООД) или като акционерни дружества (АД).

-
- **Чл. 37. Лечебните заведения за болнична помощ, домовете за медико-социални грижи, центровете за психично здраве, центровете за кожно-венерически заболявания, комплексните онкологични центрове и диализните центрове се учредяват от държавата и общините, от юридически и физически лица като търговски дружества или кооперации, както и като дружества по законодателството на държава - членка на ЕС или на държава по Споразумението за Европейското икономическо пространство.**

Раздел II. Регистрация

Чл. 39. Регистрират се лечебните заведения за извънболнична помощ и хосписите.

Регистрацията се извършва от изпълнителния директор на **Изпълнителна агенция "Медицински надзор"** въз основа на заявление, което се подава в Регионалната здравна инспекция.

В Изпълнителна агенция "Медицински надзор" се води публичен регистър на лечебните заведения за извънболнична помощ.

Раздел III. Разрешение за осъществяване на дейност

Чл. 46. *На разрешение* подлежи осъществяването на дейността на лечебните заведения за болнична помощ, центровете за психично здраве, центровете за кожно-венерически заболявания, комплексните онкологични центрове, домовете за медико-социални грижи и диализните центрове.

- Разрешението се издава от министъра на здравеопазването по предложение на изпълнителния директор на Изпълнителна агенция "Медицински надзор".
- В Министерството на здравеопазването се води публичен регистър на лечебните заведения, получили разрешение за лечебна дейност.

Раздел IV. Закриване на лечебните заведения

Лечебните заведения по чл. 5, ал. 1 се закриват с акт на Министерския съвет по предложение на министъра на здравеопазването след съгласуване със съответния министър.

Прекратяването и ликвидацията на лечебно заведение - търговско дружество или кооперация, се извършва при условията и по реда, предвидени в Търговския закон.

Прекратяването на лечебни заведения, създадени от общини, се извършва след съгласие на министъра на здравеопазването.

Глава осма.

СТРУКТУРА, УПРАВЛЕНИЕ И ПЕРСОНАЛ НА ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ

Раздел I. Структура на лечебните заведения за болнична помощ

Чл. 57. Лечебното заведение за болнична помощ се състои от: клиники и/или отделения с легла, медико-диагностични и медико-технически лаборатории, отделения без легла, болнична аптека, консултативни кабинети, звена за административни, стопански и обслужващи дейности.

Клиниките, отделенията и медико-диагностичните лаборатории имат **ниво на компетентност**, определено в съответствие с утвърдените медицински стандарти.

Чл. 58. Клиниката е болнично звено по определена медицинска или дентална специалност, **ръководено от хабилитирано лице** - лекар, съответно лекар по дентална медицина, в която се извършва диагностично-лечебна дейност и се провежда обучение на студенти и/или обучение на специализанти и/или продължителна квалификация.

В клиниката могат да се откриват отделения, когато това е предвидено в правилника за устройството, дейността и вътрешния ред на лечебното заведение.

Чл. 59. Отделението е болнично звено по определена медицинска или дентална специалност, **ръководено от лекар**, съответно лекар по дентална медицина, с призната медицинска специалност, в която се извършва диагностично-лечебна дейност.

В отделението може да се провежда следдипломно обучение на специализанти или продължителна квалификация.

Чл. 60. Медико-диагностични, медико-технически лаборатории и отделения без легла са звена, в които се извършват дейности, подпомагащи пряко диагностично-лечебния процес.

Чл. 60а. Консултативните кабинети извършват прегледи и прием на пациенти, нуждаещи се от хоспитализация или контролни прегледи след дехоспитализация.

Чл. 61. Административни, стопански и обслужващи звена в лечебно заведение за болнична помощ са всички, които не участват пряко в диагностично-лечебната дейност. Стопанските и обслужващите дейности или част от тях могат да се възлагат на външни лица чрез договор за поръчка или изработка.

Чл. 61а. Структурни звена на държавните и общинските лечебни заведения за болнична помощ са и **териториалните експертни лекарски комисии към тях.**

Раздел II. Управление и контрол на лечебните заведения

Чл. 63. Управител, съответно изпълнителен директор, на лечебното заведение може да бъде само лице с образователно-квалификационна степен "магистър" по медицина, съответно дентална медицина, и с квалификация по здравен мениджмънт или лице с образователно-квалификационна степен "магистър" по икономика и управление и с придобита образователна и/или научна степен, специалност или преминато обучение за повишаване на квалификацията по чл. 43 от Закона за висшето образование в областта на здравния мениджмънт.

Чл. 74. Със заповед на ръководителя на лечебното заведение за болнична помощ се създават:

- 1. медицински съвет;**
- 2. лечебно-контролна комисия;**
- 3. комисия по вътреболнични инфекции;**
- 4. съвет по здравни грижи.**

С правилника за устройството, дейността и вътрешния ред на лечебното заведение могат да се създадат още: комисии по медицинска етика, лекарствена политика, развитие на информационното осигуряване, както и други според потребностите на лечебното заведение.

Чл. 75. Медицинският съвет е консултативен орган при осъществяване управлението на лечебното заведение и се състои от началниците на клиники, отделения и медико-диагностични лаборатории, управителя на болничната аптека, председателя на дружеството на съсловната организация на Българския лекарски съюз, Българския зъболекарски съюз, Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи и главната медицинска сестра.

Медицинският съвет се председателства от управителя, изпълнителния директор или директора на лечебното заведение, който има право на съвещателен глас.

Чл. 76. Медицинският съвет консултира:

1. изпълнението на плана за дейността на лечебното заведение и неговата медицинска, социална и икономическа ефективност;
2. предложенията на началниците на клиники, отделения и лаборатории за подобряване дейността на техните структури;
3. информационната дейност на лечебното заведение и предлага мерки за подобряването и;
4. въвеждането на нови медицински методи и технологии, повишаващи ефективността и качеството на медицинските услуги;
5. програми за научната дейност на лечебното заведение.

Чл. 77. Лечебно-контролната комисия е контролен орган по диагностично-лечебния процес, който:

1. извършва проверки по ефикасността, ефективността и качеството на диагностично-лечебните дейности в болничните звена;
2. произнася се по трудни за диагностика и лечение случаи;
3. контролира спазването на правилата за добра медицинска практика;
4. анализира несъвпадението на клиничната с патологоанатомичната диагноза на починали болни в заведението.

Чл. 78. Комисията за борба с вътреболничните инфекции:

1. разработва, обсъжда и приема планове за профилактика на вътреболничните инфекции въз основа на извършени проверки и проучвания;
2. упражнява системен контрол върху състоянието на болничната хигиена и протиеоепидемичния режим;
3. анализира заболяваемостта от вътреболничните инфекции и предлага решения на ръководството на лечебното заведение;
4. разработва антибиотичната политика на болницата и контролира изпълнението и;
5. контролира регистрацията на вътреболничните инфекции и организира проверки за активното им издирване;
6. разработва програми за повишаване квалификацията на кадрите по вътреболничните инфекции.

Чл. 79. Съветът по здравни грижи е консултативен орган на главната медицинска сестра (акушерка, рехабилитатор) по:

1. организацията, координацията, икономическата ефективност и качеството на сестринските грижи;
2. планирането и провеждането на следдипломното обучение на медицинските специалисти в лечебното заведение с образователно-квалификационна степен "бакалавър" и "професионален бакалавър".

В съвета по здравни грижи участват старшите сестри (акушерки, лаборанти, рехабилитатори) на клиниките и отделенията в лечебното заведение.

Председател на съвета по здравни грижи е главната медицинска сестра (акушерка, рехабилитатор).

Раздел III. Персонал в лечебните заведения

Чл. 80. Персоналът включва:

1. лекари, лекари по дентална медицина, фармацевти и други специалисти с образователно-квалификационна степен "магистър" или "доктор", участващи в диагностично-лечебния процес, а в университетските болници - и от лекари-преподаватели и лекари-преподаватели по дентална медицина (асистенти, главни асистенти, доценти, професори), с медицинска и немедицинска специалност;
2. медицински специалисти с ОКС "специалист" или "бакалавър" по здравни грижи;
3. специализанти;
4. други лица, извършващи административни и помощни дейности.

Раздел IV. Болнично настоятелство

Чл. 82-83. Към лечебните заведения за болнична помощ могат да се учредяват болнични настоятелства, които имат за цел да подпомагат болницата в нейната дейност за по-добро задоволяване на обществените потребности от медицински услуги.

Чл. 85. Болничното настоятелство:

1. подпомага изграждането и поддържането на съоръженията, оборудването и имотите на лечебното заведение;
2. предлага мерки за подобряване дейността на лечебното заведение на собственика;
3. при необходимост провежда акции и информационни кампании с цел мобилизиране на обществени сили и средства за подпомагане на лечебното заведение.

Глава девета. АКРЕДИТАЦИЯ – отменена

Глава десета. УЧАСТИЕ НА ЛЕЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ В МЕДИЦИНСКОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Чл. 90. Лечебните заведения могат да провеждат дейности и по:

1. клинично обучение на студенти и докторанти по медицина, дентална медицина и фармация;
2. (клинично обучение на студенти по специалности от професионално направление "Здравни грижи";
3. следдипломно обучение на лекари, лекари по дентална медицина, фармацевти, специалисти по здравни грижи.

Тези дейности могат да се провеждат от лечебни заведения, които са получили одобрение от министъра на здравеопазването.

Министерският съвет по предложение на министъра на здравеопазването определя кои от лечебните заведения или техни клиники или отделения, получили одобрение от министъра на здравеопазването придобиват правата на университетски болници/клиники или отделения за срока на одобрението.

Глава единадесета. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ ЛЕЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ

Чл. 94. Когато интересите на обществото изискват провеждане на съвместни действия при природни бедствия, епидемии и други извънредни обстоятелства, лечебните заведения, независимо от формата на собственост, са длъжни да си взаимодействат с ресурсите, с които разполагат.

Чл. 95. Лечебните заведения могат:

1. да се договарят помежду си за предоставяне на медицински специалисти, медицински услуги и други дейности;
2. да сключват договори със застрахователи, лицензирани по Кодекса за застраховането.

Държавни и общински лечебни заведения за болнична помощ могат да лекуват пациенти срещу директно заплащане в рамките на не повече от 10 на сто от легловия фонд. За ползването на легловия фонд отговарят съответните началници на отделения и клиники.

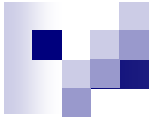

Глава дванадесета. ФИНАНСИРАНЕ НА ЛЕЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ

Чл. 96. Източници за финансиране:

1. Националната здравноосигурителна каса;
2. държавният и общинските бюджети;
3. застрахователи, лицензирани по Кодекса за застраховането;
4. местни и чуждестранни юридически и физически лица.

Чл. 98. В случаите, когато медицинските услуги не се оказват по договор с НЗОК лечебните заведения формират цена. Лечебните заведения са длъжни да поставят на общодостъпни места в сградата си информация относно вида и цената на всички предоставяни медицински и други услуги и за начина на заплащането им.

Глава тринадесета. ПРЕОБРАЗУВАНЕ И ПРИВАТИЗАЦИЯ НА ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ

Глава четиринадесета. АДМИНИСТРАТИВНО И НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ